

ВЕСЕЛКА
THE RAINBOW
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

Рік III

Січень 1956

Ч. 1 (17)



НОВА РАДІСТЬ СТАЛА...

Ілюстрація П. Холодного





РІЗДВЯНА НІЧ

Різдвяна ніч була така хороша...
Габою білою прикрилася земля,
І сипалась, і сипалась пороша
На вже давно засніжені поля...

Щербатий місяць легко в хмарах плинув,
І Дух Народження над всесвітом витав:
Він ліс, і поле, й сироту-ялину
У пишні шати ніжно загортав.

Такої ночі в полі сині тіні
Пронизують порошу тут і там...
Ця ніч цвіте лише на Україні,
Ї краса відчутна тільки нам!

Такої ночі серце прагне злитись
З природою навек, до забуття,
І хочеться — навколішки, й молитись
Перед красою й величчю Буття!

Такої ночі сон не йде до ранку
На очі дівчини, чи юнака:
Шлекає мрії юність до світанку,
І оживає серце старика...

А ранком дзвони радісно покличуть
Від невловимих мрій, з глибин півсуну,
І перекажуть світові величну
І незбагненну тайну-новину:

Про те, що Дух Народження Святого
Відвідав край наш — Україну — знов,
Що йде-гряде вже Велетень — Син Бога —
Що вже несе нам щастя і любов!..

О. Кобець



РІЗДВО ХРИСТОВЕ В СВІТІ

— Матусю, — питалася Оля, — чи всюди в світі люди святкують Святий Вечір і Різдво так, як у нас?

— О, ні, Олю, кожний нарід, кожна країна має свої власні різдвяні звичаї. Якщо хочеш послухати, то я радо розкажу тобі про різдвяні звичаї в різних народів.

— Прошу, прошу, матусю!

— Почну від того святого місця, де народився маленький Ісусик. У Вифлеємі на Святий Вечір збирається багато християн на нічне різдвяне богослуження, що його відправляє єрусалимський патріарх у церкві Христового Різдва. Великий натовп народу проходить попри мур Мудреців зо Сходу, попри гріб Рахелі та Давидів мур, щоб дістатись туди, де в вертепі народився Ісусик. На цьому місці, де стояв вертеп, збудувала церкву св. Олена, мати римського цесаря Костянтина Великого. Над печерою сяє срібна зоря з латинським написом: „Тут з Діви Марії народився Ісус Христос”.

Тепер розповім тобі, як святкують Різдво в Римі, де живе Папа. Святий Вечір в Італії зветь-

ся „ченоне”. Вночі перед „ченоне” у Римі відбувається на базарі великий продаж (ліцитація) риб. Господині печуть тіста на всі свята. Італійські діти дістають „коляду” не на Святий Вечір, а на Йордан (Трьох Королів). Дарунки приносять їм Біфана, або Бесана, жінка у великих окулярах. Вона має в італійських віруваннях таке значення, як у нас св. Миколай. Давніше влаштували в Італії ялинку, але потім італійський уряд заборонив рубати ялинки і привернув давній звичай уставляти вертеп.

У Франції Різдво святкують не по домах, а на вулицях. Головними вулицями Парижу їздять циркові буди, на майданах уставляють каруселі, виступають штукарі, линварі тощо. У цих забавах бере участь все населення міста. Ялинку влаштовує там мало хто. Діти дістають дарунки аж на Новий Рік.

Зате ж в Англії Різдво — це чисто родинне свято. Там не засідають до Святої Вечері, але ялинка всюди мусить бути. Вона невеличка, прикрашена різними дарунками. Ялинку передають з рук до рук, кожний член родини здійсмає з неї

призначені йому дарунки, а потім ялинку відставляють набік. На Різдво всі домашні збираються на багате снідання. На столі обов'язково мусить бути печений індик і „лудинг”, складений із 32 різних присмак. Під музику всі забавляються до пізньої ночі, танцюють і обсипають одне одного кольоровими папірцями. У різдвяну ніч мають англійські діти милу несподіванку: від дому до дому їздить „Фадер Крісмес” (Батько-Різдво) і наповняє приготовані дітьми панчішки всілякими дарунками. Під стелею вішають омелу.

У Швеції, Норвегії й Данії на Різдво найстарша дочка пече святкову „бабку” і, одягнувшись святково, подає її мамі. Є там і ялинки, але на них немає ні прикрас, ні подарунків — тільки самі свічечки. У Голляндії не сміє бути ні однієї хати, де б не було ялинки.

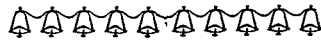
В Америці Різдво — це найбільше всенародне свято. Вже кілька тижнів до Різдва скрізь панує передсвятковий настрій. Вікна крамниць повні ялинкових прикрас. На вулицях і площах стоять рясно освітлені високі ялинки. Найбільша ялинка красується перед осідком президента держави — Білим Домом у Вашингтоні. Фронтони церков прикрашені вертепами. У передсвятковому часі в школах, урядах, фабриках і установах відбуваються різдвяні зустрічі-прийняття. Такі зустрічі влаштовують також для сиріт, старців, калік і бідних. Саме Різдво — це свято наскрізь родинне.

В кожній хаті красується ялинка, а за вікнами видніють ясно освітлені вінки з ялини та омели і написи „Веселого Різдва”, що й є святковим привітом американців. Діти нетерпеливо дожидають приходу Сента Клоса. Це — веселий дідусь, що приїжджає санками, запряженими в олені й привозить дарунки, накладаючи їх у панчішки. Скрізь лунають коляди, яких співають люди та передають радіовисильні. Свояки й знайомі ходять з дарунками одні до одних на відвідини. Багато людей святкують в Америці Різдво за звичаями, привезеними з краю свого походження.

— А наші різдвяні звичаї, матусю? — допитувалася Оля.

— Ми тут зберегли тільки невеличку частину різдвяних звичаїв, що їх має український нарід. Українські різдвяні звичаї дуже гарні і, крім того, дуже давні, бо багато з них походить від тих часів, коли наші предки були ще поганської віри. На Христове Різдво перенесено чимало звичаїв з поганського свята народження Сонця, що припадало на той самий час. Навіть залишилися деякі поганські колядки, але всі вони мають тепер християнський характер і величають християнського Бога, Ісуса Христа, Матір Божу та святих. Про наші різдвяні звичаї ти певно читала сценку „Коли блисне перша зірка” у грудневому числі „Веселки”.

(За „Світом Дитини”)



Тарас Шевченко

РІЗДВЯНИЙ СПОМИН

Ніч перед Різдвом — це дитяче свято у всіх християнських народів, та тільки святкується не однаковими обрядами:

У німців — ялинкою, у москалів теж; у нас же по празниковій вечері посилають дітей з хлібом, рибою та взваром до найближчих родичів, а діти, коли ввійдуть у хату, промовляють:

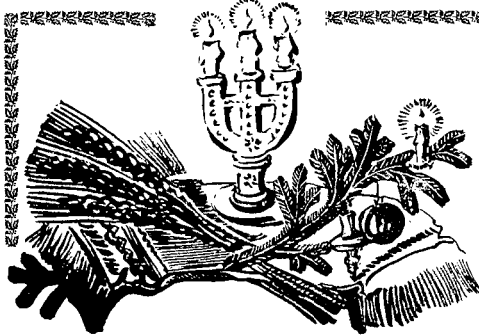
— Святий Вечір! Прислали батько і мати до вас, дядьку, і до вас, дядино, Святу Вечерю.

Після того їх з церемоніями садовлять за стіл, що застелений буває всякими пісними ласощами, і частують їх, неначе дорослих; потім обмінюють їм хліб, рибу та взвар і теж з церемоніями виря-

джають. Діти йдуть до другого дядька, а як рідня велика, то вертаються додому аж перед заутренню, певна річ, з гостинцями та з „шагами”, що зав'язані, неначе гудзики, в сорочку.

Мені дуже подобається цей прекрасний звичай. У нас рідня була велика. Посадять нас, було, на санки та й возять по гостях цілісіньку ніч.

Я пам'ятаю один жалісний Святий Вечір на своєму віку. Восени ми поховали свою матір, а на Святий Вечір понесли вечерю до діда і, проказавши: — Святий Вечір! Прислали до вас, діду, батько і... — усі втроєх заголосили: нам не можна було сказати: — і мати.



СПІВРОБІТНИКАМ, ЧИТАЧАМ, ПРИХИЛЬНИКАМ
І ЖЕРТВОДАВЦЯМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО

й
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

РЕДАКЦІЯ „ВЕСЕЛКИ”



Ілюстрація М. Левицького

Особи: школяр, школярка, коза, чорт, Ірод, козак.

Школяр (входить).

Я малий школярик,
Книжечки читаю,
Коляди співаю,
Всіх з Різдром вітаю!

Школярка (входить з противної сторони).

Я мала школярка,
Звуть мене Наталка,
В рідній школі вчуся,
Весело сміюся.
Коляди співаю,
Всіх з Різдром вітаю!

Школяр і школярка співають коляду, вклоняються і виходять.

Коза (входить).

Я коза періста,
Маю років триста.
Всім у Ріднім Краї
Бажала врожаю,
Тепер вам бажаяу
Без горя й тривоги
Вернутися швидко
У рідні пороги.
З Різдром всіх вітаю!

Чорт (вскакує).

Ха-ха-ха, козище!
Підійди но ближче!
Не даєш спочити —

Знаю, що зробити:
Гострі вила маю,
Люто покараю.

Коза утікає, входить Ірод.

Ірод.

Чорте, любий брате,
Нумо танцювати,
Ми козу прогнали,
Правду всю стоптали!
(танцюють).

Козак (входить).

Пугу, пугу, пугу!
Я козак із Лугу,
Раз лиш замахнуся,
З Іродом поб'юся!
З Іродом поб'юся
Й чорта не боюся!
Смерть Іроду злому
Й чортові гидкому!

Вимахує шаблю, Ірод і чорт утікають.

Входять школяр і школярка, стають поруг з козаком, за ними хор. Співають коляду „Бог ся рождає, хто ж то може знати” і кінгають так:

Ірод московський, щоб світ обдурити,
Хоче червону зірку засвітити,
Та нам її не треба, хочем світла із неба,
Хочем щастя у наш Край, так нам, Боже,
[помагай!

Благослови, Божий Сину, нашу любу Україну,
Долю-волю, щастя їй подай.

Івга Шугай



ГРИЦЕВА ЯЛИНКА

У Гриця в кімнаті
Зелена ялинка
На знак, що у Бога
Вродилась Дитинка.

Дістав він ялинку
Від мами і тата
На знак, що надходять
Різдвянії свята.

На ній є цукорки
Та ще й шоколяда,
Всілякі прикраси —
Грицькові розрада.



Ялинка сіяє
Зірками ясними,
Ще й янгол літає,
Мов голуб, над ними.

Ці зорі блискучі
Бабуня купили,
Щоб Грицеві ясно
Всі свята світили.

Ялинку хлоп'ятко
Кругом оглядає
І пісню-колядку
З батьками співає:

— Дай, любий Ісусе,
І Ти, свята Мати,
Святки перебути
Й на той рік діждати!

Р. З-г



ПЕРЕДЗВІН РІЗДВЯНИХ ДЗВОНІВ



В одному старовинному місті дуже далекої країни стояла на високому горбі чудова церква. Вона була така довга, що хто стояв коло входних дверей, той ледве міг бачити другий її кінець, де знаходився вітвар і хори. В найдальшому куті стояли органи, і, коли вони грали, люди на кілька миль навколо мусіли зачиняти віконниці й приготуватися мов на велику громовицю. З одного боку церкви стояла велика сіра вежа-дзвінниця, обвинута плющем так високо, як тільки можна було доглянути. Тільки в дуже ясну погоду міг хтось похвалитися, що бачив її вершок. Але навіть тоді ніхто не був певний, що справді було його видно.

Угорі на дзвінниці були почеплені дзвони. Серед місцевих і довколишніх людей збереглося передання, що ці дзвони гомонять тільки на Різдво, і то тільки тоді, коли хтось складе на престолі таку жертву, що припаде до вподоби Новонародженому Дитятку. Тоді звук цих дзвонів найсолодший і найніжніший у світі. Їх гомін подібний до янгольських голосів...

Тому в цьому місті був звичай, що в навечер'я Різдва Христового всі люди приносили до церкви свої дари Христові-Дитині. Але хоч кожного року дари були незвичайно багаті й пишні, вже довгі роки ці дзвони мовчали й тільки рев вітру можна було чути високо в кам'яній вежі-дзвінниці.

За кілька миль від цього міста в маленькому глухому селі жив хлопець, на ім'я Петро, і його маленький братік Йосип. Вони дуже мало знали про різдвяні дзвони, але чули про Богослуження в навечер'я Різдва. Хлопці уклали таємний плян і часом його обговорювали насамоті: як то побачити чудове свято.

— Ніхто не може й догадатися, братіку, — казав Петро, — які гарні речі можна там побачити. Я навіть чув, що сам Христос-Дитятко сходить униз благословити дари. А що якби Його побачили?

День перед Різдвом був люто холодний. У повітрі літали ріденькі сніжинки, а тверда біла кора вкривала землю. Петро і Йосип непомітно вийшли з хати й рушили в дорогу. Тяжко було їм іти. Все таки перед смерком вони побачили перед собою світла великого міста. Вони були вже близько воріт у стіні, що оточувала місто, коли раптом на снігу, недалеко від стежки, побачили щось темне.

Це була бідна жінка, що впала саме перед входом до міста. Вона була зовсім знесилена. Вітер нагорнув їй сніговий замет наче подушку, і незабаром жінка вже спала б так глибоко, що ніхто її не збудив би. Петро зрозумів усе. Він став навколійки коло бідної жінки й силкувався збудити її. Коли це не допомгло, хлопець повернув до себе її обличчя так, що міг потерти його снігом.

Він сказав до Йосипа: — Це даремне, маленький братіку, ти мусиш іти далі сам.

— Сам? — скрикнув Йосип. — І ти не почувеш різдвяного Богослуження?

— Ні, — сказав Петро, який не міг стримати сильного корчу в горлі. — Подивися на цю бідну жінку. Її обличчя подібне до Богородиці, намальованої на вікні каплиці. Вона замерзне до смерті, коли їй ніхто не допоможе. Всі пішли тепер до церкви, але коли ти вертатимешся назад, можеш привести когось, що допоможе їй. Я буду розтирати її, щоб вона не замерзла, і може дам їй з'їсти булочку, що залишилася в моїй кишні.

— Але я не можу залишити тебе й іти самому! — скрикнув Йосип.

— Ми не мусимо обидва тратити Богослуження, — відповів Петро. — Краще, щоб це був я, ніж ти. Ти можеш легко знайти дорогу до церкви. Я певен, що Христос-Дитятко знає, як я хочу йти з тобою й поклонитися Йому. Як матимеш нагоду пробратися до вітваря, йди потихеньку, нікому не перешкоджаючи. Візьми цей кусничок срібла, поклади його, як мою жертву на вітвар так, щоб ніхто не бачив.

Йосип рушив сам до міста. Він хлипав по дорозі. Це дуже тяжко втратити чудове Богослуження, про яке так довго мріяв Петро, і залишитися в самотньому місці серед снігу.

Велика церква була тієї ночі чудова. Всі казали, що вона ще ніколи не виглядала так гарно й блискуче. Коли заграли органи й тисячі народу

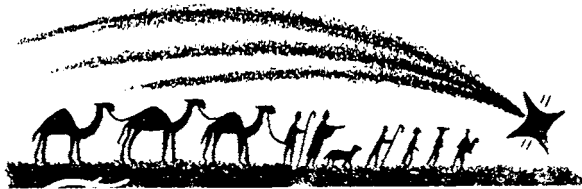
заспівали, стіни затрусилися від звуків і малий Петро за стінами міста чув, як земля тряслася навколо нього.

На закінчення Богослуження рушила процесія з дарами, які мали бути покладені на вітвар. Багаті й великі пани гордо ступали, щоб піднести свої дари Христові-Дитяткові. Одні приносили дорогоцінності, другі скрині з золотом, такі тяжкі, що ледве могли їх донести до вітваря. Великий письменник поклав книгу, яку творив довгі роки. Останній від усіх ішов король. Сильний шепіт понісся церквою, коли король зняв з своєї голови корону, всю усіяну самоцвітами, і поклав її на вітвар. Тепер загомонять дзвони, — подумали всі. Але тільки холодний вітер вив у вежі...

Процесія скінчилася і хор почав співати кінцевий гімн. Раптом органіст перестав грати й завмер у безруху. Всі погляди звернулися на старого священника, який стояв коло вітваря, тримаючи догори руки, на знак мовчанки. В церкві ані шелеснуло. Всі насторожили вуха, слухаючи, як повітрям понісся ніжний, але виразний перездвін дзвонів із вежі. Люди в церкві одну лише мить сиділи мов скам'янілі. Потім усі кинулися до вітваря, щоб побачити, який дарунок збудив довгу мовчанку дзвонів.

Ті, що були ближче, побачили постать маленького хлопця, як він нишком поклав на вітвар кусник срібла...

З чужого переказала *Н. Савченко*



Н. Наркевиз

БІФАНА

Ясна, холодна ніч спустилася над Вифлеємом, коли стара Біфана вернулася до своєї вбогої хатини. Щодня з ранку до пізньої ночі стара жінка працювала по чужих людях, щоб заробити собі на шматок хліба.

Не пам'ятає інших днів у своєму житті Біфана. Малою дівчинкою тинялася в наймах, потім одружилася. Чоловік скоро помер. Був один хлопчик у Біфани, але також помер. Зосталася жінка сама з своїм горем та злиднями...

Сьогодні пощастило Біфані заробити трошки більше, ніж завжди. Тож, вертаючись додому, купила вона ласощів та горіхів, щоб віднести сусідському хлопчикові, який вже довгий час лежав хворий.

Вдома було холодно, непривітно, неприбрано. Біфана подивилася навколо і заходилася поряд-

кувати. Раптом у двері хтось застукав. Біфана здригнулась: „Хто б це був? Нерано вже!.. А в хаті нелад... Не пуцу до хати нікого...” — Прочинила двері й непривітно запитала:

— Що ви хочете? Чому пізньої ночі турбуєте стару жінку?

Коло дверей спинився караван*. Чужинці в багатій одежі стояли біля навантажених верблюдів.

— Чи не можеш сказати нам, де найближча криниця? Нам не стало води, а ми поспішаємо до Вифлеєму.

Біфана відповіла:

— Дуже вже пізно вибралися ви шукати криницю. І темно...

Та й увірвала свою мову, бо побачила, що над Вифлеємом стало якось дивно ясно. Зняла очі догори, а там — незвичайної краси блискуча зо-



Ілюстрація П. Холодного

ря. Дивне почуття радості сповнило її серце, і вже привітніше вона розповіла, де чужинці можуть набрати води. Вклонилася їм і вже хотіла була зачинити двері, як наймолодший мандрівник звернувся до неї:

— А чи не пішла б ти з нами? Ми йдемо привітати Царя Царів, що народився сьогодні, несемо Йому дарунки. Ходи й ти!

— Е, ні! — похитала головою Біфана. — Вже пізно. Та й у хаті моїй ще не прибрано...

— Це ж не звичайна дитина народилася в світі, а Цар Світла й Правди! Бачиш зірку? Вона нам показала шлях до Новонародженого!

Але Біфана знову повторила:

— Ні, ні, ні! Пізно вже! Ідть самі!

Чужинці від'їхали. В даліні ще довго бриніли звуки срібних дзвоників їх каравану.

Біфана взялася до роботи, але ніщо не ладилось в неї сьогодні. Так-сяк закінчила поратися в кухні. Взаялася порядкувати в світлиці, але, коли відчинила туди двері, то відступила здивована. Просто в вікно падало пасмо ясного, сліпучого світла. Воно йшло просто від зорі, що мінилася всіма кольорами в темному оксамиті неба.

І забула про свої дрібні турботи Біфана: її думки повернулися до дивного оповідання чужинців.

— „Що ж то за дитина прийшла на світ, що для неї прибули до нашого бідного краю ці пишні, багаті люди? Як же виглядає ця дитинка? Може подібна до мого покійного Давида? А гарний був хлопчик, мов янголятко. А втішний який!.. Забрав його Господь до себе, сама никаю тепер по світі, — плуталися думки в Біфани. — І чому я відмовилася піти з ними? І ласощі маю, могла б віднести йому, могла б привітати його матір...”

Все більший неспокій огортав душу Біфани, і вона, вже нічого не думаючи, раптом почала вкладати до хустки все, що купила сьогодні. Зав'язала вузлик, накинула кирею та й вибігла з хати доганяти чужинців.

— „До Вифлєсму вони йшли, я дожену їх...”

І швидко-швидко побігла по дорозі Біфана.

За кожним поворотом ввижалися їй дивовижні по-статі на верблюдах.

— Ось-ось-ось дожену!..”

Здавалося... Дорога в сьайві зорі виблискувала німа, порожня, самотня... Біфана, зморена шуканням, вернула вже перед світанком додому і з того часу втратила спокій душі. Щовечора, особливо, коли небо було зоряне, виходила з дому і блукала по околицях Вифлєсму.

— „Ніколи, ніколи не побачу дивовижного Дитятка, ніколи не довідаюся, де тепер Цар Світла й Правди...” — сумно думала стара жінка.

Час минав. Постарілася зовсім Біфана, нездужала часто. Вже бували вечори, коли не мала сили звестися з ліжка, щоб вийти з дому на свої розшуки.

Одного такого вечора лежала самотня, забута, покинута всіми хвора, стара жінка. Тяжко було на душі, гіркі спогади товпилися над нею, мов привиди... Раптом ясне блакитне сьайво сповнило її комірку. Зірвалася, хотіла встати, але знесилена впала назад на своє вбоге ліжко... Що це?

Просто перед нею стояв чудовий хлопчик у вінку з білих троянд. Його одежа виблискувала, мов сніг, очі сяли ласкою та любов'ю.

— Не лякайся, Біфано! Я той, кому ти приготувала свої подарунки. Не сумуй! Засни спокійно! В ту ніч ти поспішала мене привітати. Твої дрібні турботи стали тобі на дорозі, але ти довго-довго шукала мене і тепер знайшла. З цього часу ти будеш кожного року в цей вечір відносити подарунки бідним дітям.

Світло стало меншати, гаснути... Хлопчик зник...

Біфана лежала в своїй темній комірці знову сама, але спокій огорнув її душу, і вперше від тієї пам'ятної зустрічі з чужинцями бідна жінка тихо й мирно заснула.

Минули сотні років, а Біфана щороку приходять на землю привітати діток та нагадати їм про Царя Світла й Правди. Отак увійде нечутним кроком до хати, де спить дитина, схилиться над ліжечком, подивиться в її обличчя, покладе дарунок під подушку, загорнеться в свою сіру кирею та й піде собі.

В Італії кажуть, що Біфана приходять до діток на Водохрещі**, коли люди згадують Трьох Королів, які приходили привітати маленького Ісуса в день Його народження. Разом із Трьома Королями італійці згадують Біфану, а діточки на другий день уранці знаходять під подушкою дарунки.

* Караван, або каравана — це на азійським Сході валка верблюдів, якими подорожують і перевозять товари купці, мандрівники або богомольці.

** Водохрещі — Йордан, Богоявлення.

Контрольне питання: Якого святого в Україні нагадує своїми дарунками дітям італійська Біфана?

Нам сестричка нині розказала,
Що давно колись (я добре знаю!)
У зимовий ранок засіяло
Сонце волі у моєму Краю!

Вийшли люди перед храм Софії,
Де колись лунала княжа слава,
Хтось сказав: „Словнились наші мрії!
Україна вільна вже держава!”

Хтось сказав — і всі почули люди,
З Києва — аж ген поза Карпати:
Україна є, була і буде!
Вже її нікому не зламати!

Нам сестричка розказала нині,
І сама я це вже добре знаю:
Знов прийде велика ця хвилинка
В українському моєму Краю.

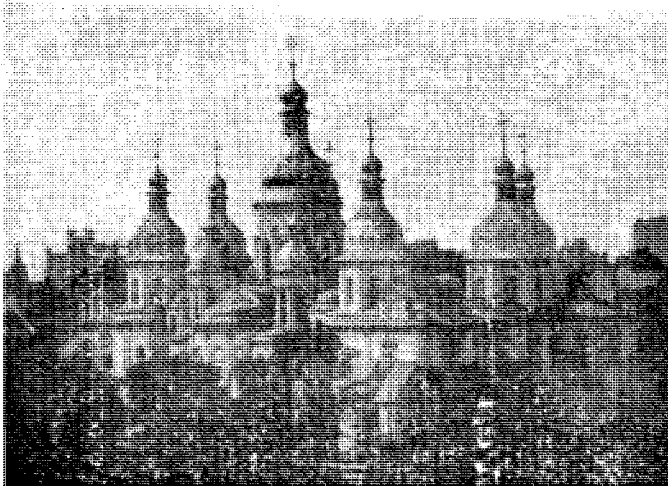
Як тоді — зйдуться люди,
Пролунають знов слова палкі,
Запанує наша воля всюди
І заграє грімко дзвін Софії!

Леся Храплива
(Із збірки „Іскри”)

Леонид Полтава

ПРО ЩО РОЗПОВІДАЮТЬ ФРЕСКИ?

Ілюстрації з книги О. Повстенка „Катедра св. Софії”



Собор св. Софії в Києві

Проголошення незалежності (22-го січня 1918) і соборності (22-го січня 1919) Української Держави відбулося на площі перед величним храмом св. Софії в Києві. Софійський собор був уже не раз свідком визначних подій в історії українського народу. Цей собор належить до найстарших Божих храмів України. Збудував його 1037 року славний український князь Ярослав Мудрий. І хоч з того часу минуло майже тисяча років, могутні мури св. Софії витримали досьогодні. А в тих мурах збереглася й частина нашої історії. Вона зображена на фресках.

Фрески — це зроблені українськими малярами малюнки на свійкій стіні з одинадцятого століття. Деякі фрески зображують картини з життя Київської Русі — Української Княжої Держави. Це зображення князя, його дружи-

ни-вояків, його родини, сцени із релігійного життя тощо. Інші фрески оповідають нам про те, що в княжій Україні буйно процвітав спорт.

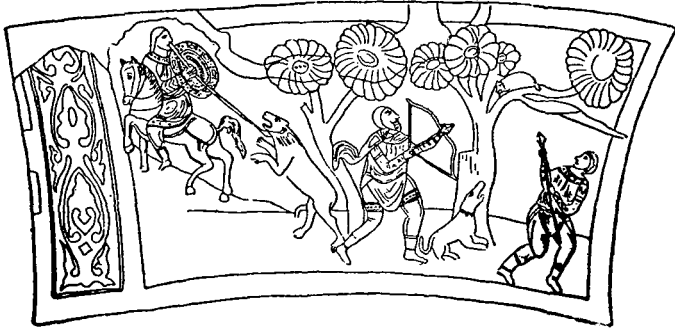
Одна така фреска зображує двох силачів-акробатів. Один із них тримає товсту жердину, другий пнеться по ній угору, зберігаючи рівновагу.

„Навкулачники” — це друга фреска. Розташування бійців та їхні пози нагадують сучасний бокс.

Третя фреска „Іподром” свідчить, що за часів Київської Русі влаштовували у нас на батьківщині кінні перегони. Фреска „Лучники” показує, як у той час вправно стріляли з лука, збиваючи налету птахів.

У давнину дуже любили полювати. Це був не тільки спорт, а й засіб здобувати поживу. На одній із новознайдених фресок змалювано сцену полювання на ведмедя. Малюнок виконаний надзвичайно майстерно.

Та мабуть найцікавіша з усіх цих „спортових” фресок та, на якій зображено полювання на диких коней-тарпанів. Може вам, діти, уже відомо, що незадовго перед своєю смертю великий український князь Володимир Мономах написав книжку, яка зветься „Поучення дітям”. У тій книзі говорить князь про те, що діти повинні бути ввічливими, витривалими, відважними, чесними, не боятися перешкод і труднощів, любити свою батьківщину. Є в ній згадка і про полювання. І саме згадує князь про тварину, що звалася в ті часи пардусом. Пардус — це дуже великий дикий кіт, приручений нашими предками для мисливства. Таких котів у наші часи вже немає — вони вигинули. Ось на цій, найцікавішій фресці зоб-



Фреска: сцени полювання

ражено полювання на дикого степового коня-тарпана з допомогою прирученого пардуса.

Ми багато про що вже довідалися із старовинних українських книг-літописів: Київського, Галицько-Волинського та інших. А тепер довідалися ще більше, ще краще знаємо історію України завдяки нововідкритим старовинним ма-

люнкам-фрескам на стінах Софійського собору в Києві.

Коли Україна стане вільною, тоді українські вчені напевно відкриють ще не одну фреску, не одну таємницю, що її зберігають могутні мури цієї Святині.

**

Звідкіля вчені знають про минулі часи на Україні? Які маємо пам'ятки із давнини, крім писаних книг?

Прочитайте із книжки „Меч і книга” В. Баргури оповідання „Откуда пошла есть земля русская” на 33 стор. про літописця Нестора в Києві. Недавно вийшла велика книга українською і англійською мовами п. н. „Свята Софія”. Це книга про Софійський собор у Києві, яку написав проф. О. Повстенко. Цю книгу читають чужі вчені і захоплюються старовинним українським храмом, його величною будовою, красою і його малюнками-фресками. Перегляньте і ви цю книгу, а згодом, коли підроснете, прочитайте її всю.

РУКАВИЧКА

Українська народна казка в обробці Наталі Забіли

По ялинку внучка з дідом йшли по лісі навмання. А за ними бігло слідом довговухе цуценя.

Задивилась, мабуть, внучка на ялинку, на сосну і вронила якось з ручки рукавичку хутряню.

Рукавичка
невеличка
на снігу собі лежить.
Раптом мишка
тишком-нишком
з нірки вилізла й біжить.

— Ну й хатинка! Ну й дивинка! Відгукнися — хто тут є?

Тільки голосу з хатинки їй ніхто не подає.

Влізла мишка в рукавичку і сама в ній стала жить. Раптом зайчик-побігайчик з-під ялиночки біжить.

— Ну й хатинка! Ну й дивинка! Відгукнися — хто тут є?

Чує зайчик — із хатинки мишка голос подає:

— Є тут мишка-гострозубка. Ну, а ти хто? Що за гість?

— А я зайчик-побігайчик, довгі вуха, куций хвіст.

Вліз і зайчик в рукавичку, стали вдвох у хаті жить. Раптом білка — стриб із гілки! Та по стежечці біжить.

— Ну й хатинка! Ну й дивинка! Відгукнися — хто тут є?

Чує білочка — з хатинки хтось їй голос подає:

— Є тут мишка-гострозубка, є тут зайчик — куций хвіст!

— А я білка — тепла шубка, я стрибати маю хист.

Влізла й білка в рукавичку, стали втрьох у хатці жить. Глянь-поглянь, аж то лисичка попід соснами біжить.

— Ну й хатинка! Ну й дивинка! Відгукнися — хто тут є?

Чує лиска — із хатинки хтось їй голос подає:

— Є тут мишка-гострозубка, є тут зайчик — куций хвіст, є тут білка — тепла шубка. Ну, а ти хто? Що за гість?

— Хто ж не зна мене, лисичку, і вигадливу й метку?

Влізла й лиска в рукавичку, примостилася в кутку.

Ще й кабан прибіг ікластий, і куниця, й їжачок. Ніде й яблуку упасти! Скільки сміху й балачок!

Рукавичка
невеличка
на снігу собі лежить.
А з барлогу
на дорогу
вийшов заспаний ведмідь.

— Що за зборище зібралось? Що за хата? Хто тут є? Хто здіймає сміх та галас, зовсім спати не дає?

— Є тут мишка-гострозубка, є тут зайчик — куций хвіст, є тут білка — тепла шубка, що стрибати має хист, ще й лисиця є, сестриця, і вигад-

лива й метка, є кабан, їжак, куниця. Ну, а це хто нас ляка?

— Я — ведмідь, я хочу спати, сміху-жартів не люблю! Сяду я на вашу хату, всіх вас разом роздавлю!

Злий ведмідь гарчить, лютує, ломить всі кущі підряд. Що робити? Хто врятує переляканих звірят?..

А тим часом дід та внучка вже ялинку принесли. Та у внучки змерзла ручка, що аж зашпори зайшли.

— Рукавичка де ж поділась? Загубила!.. Ай-ай-ай! Побіжи, мій Бровку милий, рукавичку відшукай!

Песик дівчинку послухав, хвіст — угору, в землю ніс — і примчався скільки духу на те саме місце в ліс.

Рукавичка, як живая, ходить ходором, тремтить. А до неї підступає лютий велетень — ведмідь.

Як загавкав пес на нього — враз ведмідь оторопів, й без дороги до барлогу причвалав і — захропів.

Тут звірята всі зраділи, псові дякують вони, що прогнав ведмедя сміло, хоч який ведмідь страшний.

Каже песик: — Дуже прошу інше мешкання знайти. Треба дівчинці хорошій рукавичку віднести.

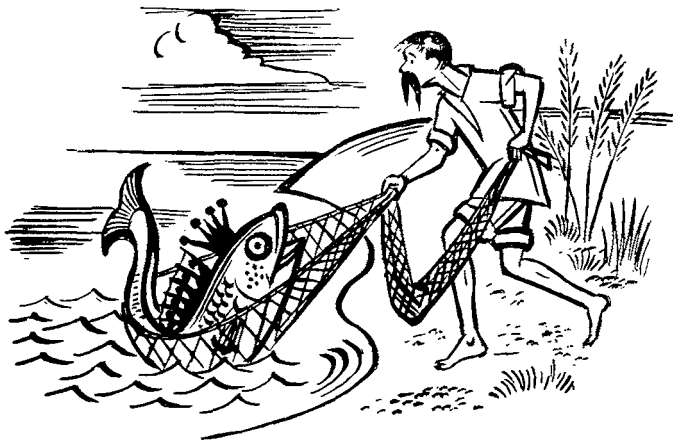
— А хіба ж це рукавичка?! — загукали всі. — Невже?! В нас нема такої звички забираць собі чуже. Всі ми підемо з тобою рукавичку повернуть!

І веселою юрбою звірі вирушили в путь. До дівчатка за хвилинку рукавичку віднесли, і всі разом круг ялинки танцювати почали.

ЧАРІВНИЙ СТОЛИК

Казка

Ілюстрації П. Холодного



Жив-був собі чоловік, та такий бідний-нужденний, що й годі розповісти. Якби не те, що вмів ловити рибу, то його діти мусіли б з ранку до вечора ходити голодні. От раз діти з'їли останній шматок хліба та й плачуть: „Тату, їсти! Тату, їсти!” Узяв той бідний чоловік невід (таку сіть ловити рибу) і пішов над річку. Закинув невід у воду і, на диво, впіймав велику рибу, всю у срібній та золотій лусці.

— Чоловіче добрий! — заговорила полюдському риба. — Я риб'ячий цар. Скажи мені, чого ти ловиш моїх рибок і жити їм не даєш?

— Бо в мене нічого їсти. Бо мої діти голодні, — відповів бідний чоловік. А цар-риба на те:

— Коли так, то я тобі поможу, подарую тобі чарівного столика. Провиши до нього „столику, накрійся!” — і на ньому вмить з'явиться і їсти й пити, скільки душа забажає. Погодуєш дітей і сам попоїси, а потім скажеш „столику, закрійся!” — і всі недоїдки зникнуть. Так робитимеш щодня. Чи до вподоби тобі такий столик?

— Ну, ще й питаєш! — закликав бідний чоловік. — Давай його мерщій!! Обіцяю тобі, що більше не ловитиму твоїх рибок.

По тих словах упустив царя-рибу в воду, а за хвилину на поверхню води вплив невеличкий дерев'яний столик.

— Ану, спробую, що воно за диво! — подумав чоловік і заніс того столика в лози. Як тільки гукнув „столику, накрійся”, на столику вмить з'явився білий настільник, а на ньому горщики, миски, глеки, повні наїдків та напиків. Забрался голодний чоловік до діла: їсть і попиває і дивується, що все таке добре та смачне, мов для якого князя приготоване. Потім закликав „столику, закрійся” — і всі наїдки позникали.

Врадуваний чоловік побіг мерщій додому. Вже здалека гукає до дітей: „Гострїть, діти, зуби — дам вам їсти й пити!” Поставив столика посеред хатини і кру-



гом посадив дітей. Два слова „столику, накрийся!” — і накрийся столик настільником та всяким посудом, запахло смачною стравою. Який був бенкет, ні словом розказати, ні пером описати.

Велика радість настала в хаті бідного чоловіка. Діти, пообідавши всмак, побігли вистрибом на вулицю і вчинили там такий веселий гармидер, що аж півні закрикали по дворах і загавкали собаки.

По тім боці вулиці стояв двір не бідного, але дуже ласого на всяке добро хазяїна. Виглянув він у вікно, побачив, як діти бідного підстрибують та плещуть у долоні, і каже:

— Щось, мабуть, сталось у нашого бідного сусіда, що діти такі веселі!

І зараз послав своїх дітей на вулицю, щоб дізналися, чого бідна дитвора так радіє.

Діти бідного чоловіка зараз же й похвалились: — У нас є такий чарівний столик, що нам їсти дає... А як багато! А яке добре! Сам цар, мабуть, такого не їсть!..

Вернулися багацькі діти з вулиці і все розповіли своєму батькові. Не видержав він, пішов зараз до бідного сусіда подивитись, що в нього за диво твориться. Бідний чоловік широко розповів про свою пригоду над річкою, показав столика і погостив сусіда смачними стравами.

Аж затрясся захланний хазяїн, так забажалося йому мати того столика: — Продай мені, — каже, — цей столик! Я дам тобі сотню карбованців. За гроші теж погодуєш дітей.

Бідний зразу не хотів того й слухати, але як сусід причепився, як став його вмовляти, то таки свого добився. Продав йому бідний чоловік чарівного столика за сотню карбованців. Отак опинився столик у багатого хазяїна. А бідний купував дітям їжу, доки вистачило грошей, а як витратив останнього карбованця, знов вернувся голод у його хату. Заплакали діти: „Тату, їсти! Тату, їсти!”

Знов узяв бідняк невода і пішов на річку рибку ловити. Витягає сіть, а в ній... риб'ячий цар.

— Чоловіче добрий! — відізналась цар-риба. — Маєш чарівний столик, що годує тебе і дітей. Чого ж ти знов напосідаєшся на моїх рибок?

Бідний чоловік розповів рибі, як чарівний столик дістався сусідові.

— Гаразд! — каже риба. — Я дам тобі інший столик. Пусти мене в воду!

Страх як зрадів бідний чолов'яга! Заприсягся, що вже ніколи більше не ловитиме рибок. Упустив риб'ячого царя в річку, і за хвилину з глибини виринув столик. Був більший і кращий, ніж попередній. Бідний чоловік мерщій побіг з ним у лози і гукнув: „Столику, накрийся!” Та, замість мисок і глечиків, із столика вискочило десять гайдуків, міцних і здорових хлопців з ремінними батіжками. Як не почнуть цвікати тими батіжками нашого чоловіка по ногах! Чоловік пустився навтікача, а гайдуки-побивайли за ним, січуть батіжками, аж виляски розлягаються... Насилу пригадав собі чоловік слова „столику, закрийся”. Гайдуки поховались у столику.

Сумний-невеселий поніс чоловік того столика додому. Поставив його в кутку,



сів під хатою та й зажурився. А діти дивуються, чому батько не кличе їх обідати. Стали перед столиком та й самі гукають: „Столику, накрийся!” Не минуло й півхвилинки, а вже батько чує плач і вдари. Дивиться — втікають діти на подвір'я, а за ними женуться гайдуки-побивайли та й досягають батіжками. Загнав чоловік гайдуків у столик, а сам каже до дітей:

— Сором буде перед людьми, як дізнаються, яке я лихо придбав. Не допустім, щоб із нас сусіди сміялися! Йдіть, діти, на вулицю, співайте й танцюйте по-давньому, а якби хто питався, то скажіть, що в нас є новий чарівний столик, таке чудодиво, якого ще світ не бачив.

— У нас є новий чарівний столик! — гукають бідні діти. — Оце чудо! Оце диво! Ніхто такого не мав і не бачив!

Аж затрусився захланний сусід, так захотілося йому мати цього нового чарівного столика. Побіг мерщій до бідняка і вмовляє: — „Поміняймося та поміняймося! Я дам тобі свого столика, та ще й сотню

карбованців тобі доплачу”. Не дав бідному навіть до слова прийти, тиче в руки сотню карбованців. Ну, нічого робити, помінялись столиками. Побіг сусід додому, підстрибуючи на radoшах, з новим столиком у руках.

А бідний скликав дітей, промовив „столику, накрийся”, і по довгій голодівці почався справжній святочний обід. Їдять, вгощаються і не бачать, що витворюється в сусіда. А там таке, що й не розказати! Бігає захланний чоловік з жінкою та дітьми навколо хати, а за ним женуться гайдуки та й досягають їх по ногах і по спинах довгими батіжками...

Як там було далі, не знаю. Якщо пригадав собі захланний сусід чарівні слова, то позаганяв гайдуків-побивайлів до столика. Якщо ж ні, то ще й тепер утікає від них навколо хати.

А бідний головік ще й тепер частує своїх діток ласощами чарівного столика.

Опрацював *М. Маморський*



ЦВІРКУН

Леся сиділа сама в кімнаті. У грубці горів огонь. Вона сиділа собі на малому стільчику біля грубки, вдивляючись в огонь, а потім стала читати книжку.

— „Не буде скучно дождати тата й мами з роботи”, — подумала.

Це було серед зими, довкола хати танцювала хуга-сніговія, а в кімнаті було тепленько, тихо. Нагло почулося зразу неспіливе, а потім щораз голосніше цір-цір-цірп!

— „Цвіркун! — подумала. — І звідки він тут узявся? Певно, з дровами принесли”.

Леся сиділа тихо, нерухомо. Аж тут уже й цвіркун появився — вийшов на середину кімнати, спинився і так непорушно стояв. Здавалося, ніби дивився на Лесю. А вона заперла в собі віддих і розглядала несподіваного гостя.

Він був бронзово-золотистого кольору; опуклі прозорі очка блищали проти світла, мов золотистий бурштин. Не знати, чи він бачив Лесю, чи бажав чогось...

На другий вечір він знову ціркав, знову виходив на середину кімнати й дивився на дівчинку.

Тоді вона подумала: „Він чогось хоче від мене. Може він голодний... Якщо б він жив у кухні, то напевно знайшов би яку округину, щоб поживитися нею, а тут, в кімнаті, нема нічого”.

І вона тихесенько, щоб цвіркуна не сполохати, простягнула руку, взяла ложечкою дрібку меду з тарілочки на столі та й упустила на підлогу. Потім додала з склянки краплю води. І знов сиділа тихо, ждала.

Ну й що? Цвіркун зрозумів, що це — для нього. Поволі, лякливо наблизився до краплі меду і — почав їсти. А потім до водички і — напився. О, як це потішило Лесю! Вона нагодувала голодну комашку, а може й від смерті врятувала... Коли батьки вернулися з праці, Леся розказала їм про цвіркуна.

А мама: „В Україні є таке повір'я, що хата, в якій загніздився цвіркун — щаслива. Нехай же він собі живе і в нас. Нехай цвіркає тобі, коли ти його так любиш. Він не робить шкоди, а так мило слухати його вечорами!”

Олена Цегельська

БІЛОСНІЖКА

Сценічний образ у 5 відслонах на казкових мотивах

Постаті:

Королева Гострогніва Карлики
Білосніжка Вівірка Горавка
Дворецький Доброяр Лісова пташка
Королевич Славодар

І ВІДСЛОНА

У королівській палаті

(Кімната в королівській палаті. Перед дзеркальцем стоїть Королева, приглядається до своєї вроди, милується нею).

Королева. Щиру правду мені, дзеркальце, скажи: хто найкращий на все царство, покажи! Голос дзеркала. Ти, королево, найкраща на все царство.

Королева (вдоволена, продовжує приглядатися. Входить дворецький Доброяр).

Доброяр. Вітай, велична королево, з ранком!

Королева. Вітай, Доброяре! З чим приходиш?

Доброяр. Приїхали послі з далеких країн.

Королева. Де ж вони?

Доброяр. Милуються вродою нашої королівни Білосніжки. Кажуть: із роду-віку такої вроди ще не бачили.

Королева (вражена). Вродою Білосніжки, кажеш?

Доброяр. Так. Кажуть, що біла, як сніг, рожева, як кров, і брови в неї чорні, як темна нічка.

Королева (щораз більше схвильована й неспокійна). Невже справді вона така гарна?

Доброяр. Як ясний ранок. Її мати, перша дружина нашого короля, вишивала раз при віконці. Вишиваючи, вколалась у палець і поранила його. З ранки викотились три краплинки крові й упали через віконце на сніг. Покійна королева подумала: „Як би то гарно було, якби я мала таку дитинку: білу, як сніг, рожеву, як кров, і чорнобриву!” Скоро прийшла на світ Білосніжка. Тому вона біла, як сніг...

Королева (перериваючи із злістю). Знаю, вже знаю... рожева, як кров, і брови чорні, як темна нічка.

(Вбігає Білосніжка)

Білосніжка (схвильовано). Мамо, там якісь чужі люди.

Королева (відтругуючи її). Бачиш, що йду до них. (Виходить).

Білосніжка (з жалем до Доброяра). Чому мене мама не любить, дядечку?

Доброяр. Бо не мама вона тобі, а мачуха.



Ілюстрація Я. Гніздовського

Білосніжка. А мама любила мене?

Доброяр. Любила, пестила, голубила.

Білосніжка (з смутком). Мені часто сниться моя мама. Я завжди за неї молюся.

Доброяр. Молися, дитино моя, і проси Бога про щастя й долю також для себе.

(Виходить. По хвилині входить Королева).

Королева (стає перед дзеркалом і приглядається). Щиру правду мені, дзеркальце, скажи: хто найкращий на все царство, покажи!

Голос дзеркала. Наша королево, правда, гарна ти, та Білосніжка в сто разів краща, ніж ти...

Королева (дуже схвильована й розгнівана). Білосніжка краща?.. Почекай же ти!.. (Погрожує рукою, потім плече. Входить Доброяр).

Доброяр. Що прикаже королева?

Королева (грізно). Доброяре! Візьми Білосніжку, заведи її в ліс і зроби так, щоб я її більше не бачила на очі!

Доброяр (збентежений). Білосніжку?.. В ліс?.. І... залишити там?

Королева (рішуче). Ні, не залишити! Вбити!

Доброяр. Вбити Білосніжку?.. Таку прекрасну дівчину?.. І за що?

Королева. Бо я так хочу. Це тобі мій наказ. Розумієш?

Доброяр (з острахом дивиться на королеву). Розумію.

Королева. На доказ, що ти вбив її, прине-сеш мені її серце!

Доброяр (хоже відходити, повертається, складає руки, благаючи). Милостива королево! Милости для Білосніжки!

Королева. Ти чув. Роби, як тобі наказано! (Рухом руки велить Доброярові вийти. Доброяр відходить).

(Продовження буде)



ПЕРЕГОНКИ

Ілюстрація М. Вутовича

Вийшли хлопці на ставки,
прикріпили ковзанки
і давай навперегонки
оминати ополонки.

Тут за ними хтось, дивись, —
хто б ото, гадали б ви? —
Наш Бурко біжить на грище,
аж у вухах вітер свище.

Правда, ковзанків нема
в нашого Бурка, — дарма!
Що по ковзах бігунові,
як за ним усе був провід?

Тут лише іде про спирт.
І Бурко-першун біжить
на змагання, як завзятий,
що й не треба підганяти.

Де до нього ковзунам!
Переможцем буде сам!
Хутче, хутче навздогонки
й тут... шубовсть до ополонки.

О. Лятуринська

ГОЛОДНИЙ ГОРОБЧИК

Горобчиха так ридає:
— „Мій горобчик умирає!
Дайте, діти, їсти-пити —
Мій горобчик хоче жити”.

Діти хліба подали —
Встав горобчик той малий;
Тільки трошки попоїв,
Чути вже веселий спів:
— „Жив, жив, жив!
Я віджив!”

Мирослав Петрів



Заходами Об'єднання Працівників Дитячої Літератури
появився 13-ий випуск Бібліотеки Юного Читача „Свщан-
Зілля”, а саме збірка оповідань з життя звірів О. Іваненко
п. н. „Лісові казки”. У книжечці, що має 48 сторінок, вмі-
щені три оповідання: „Казочка про білочку-маандрівничку”,
„Кисличка”, „Цві та Рінь”. Збірка прикрашена дванад-
цятьма ілюстраціями Мирона Левицького. Ця книжечка
для дітей молодшого віку.

— ** —

Меншим читачам радимо також нове видання ка-
зочки „Попелюшка” з ілюстраціями дванадцятирічної
Христі Головчак.

— ** —

Старші діти з цікавістю прочитають розповідь Наталі
Лівицької-Холодної про життя Тараса Шевченка п. н.
„Шлях велетня”. Ця гарно написана книжка читається
дуже цікаво й легко. Вона допоможе дітям пізнати ближче
нашого найбільшого поета. Книжка прикрашена числен-
ними ілюстраціями — портретами Шевченка, його ма-
лоньками, світлинами людей, з якими він зустрічався, та
місць, у яких перебував. Книжка видана дуже дбайливо.
Вона має 143 сторінки.

— ** —

Заохочуємо дітей читати журнал пластового новац-
тва „Готуйсь”. Цей журнал редагує дуже цікаво Леся
Храплива, що співпрацює також у „Веселці”. Крім пла-
стового матеріалу, в цьому журналі друкуються всякі
оповідання й вірші. Авторами багатьох з них є самі но-
ваки. Так само більшість ілюстрацій виконують пластуни.



1. ХРЕСТИКІВКА

+	-	-	-	-
+	+	-	+	+
+	+	+	+	+
+	-	-	+	-
+	-	-	-	+

чоловіче ім'я
співасмо під час Різдва
любить зайчик
інакше — тепле накривало
найцінніша українська книга
інакше — улюблений синок

Букви на місці хрестиків дають назву ріки, в якій
хрестився Ісус Христос.

2. ЩО ЦЕ?

- Без рук, без олівця малюю взимку без кінця?
- Як напишете трьома буквами: замерзла вода?
- Має роги і ноги, все тримається підлоги?

г.
Хоч не живе, але ходить, біле лице має,
Ні голови, ні язика, а числити знає?

г.
Маю вухо, гострий ніс,
Із бавовни в мене хвіст?

3. МАГІЧНІ КВАДРАТИ

Уложила Христя Еліяшевська з Торонто

а.

—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—

інакше — пожива
звіря з довгими вухами
звірята з гарними рогами
меле муку

б.

—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—

слово, яким перекликалися козаки
гори між Європою і Азією
інакше — ворона
хлопець з поеми „Переполох”

в.

—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—

чути після вибуху
знаряддя слуху
назва птаха

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК

Розв'язки загадок, вміщених у 12-му числі „Веселки” за грудень 1955 р.:

1. ХТО НАЙСКОРІШЕ ПОЧИСЛИТЬ? Андрійко мав 14 горіхів.
2. РЕБУСИК: Під хатою стоїть столик.
3. ЩО ЦЕ? Розгадка загадки Л. Глібова:
Золоту тарілочку
Всі знають давно:
То на небі сонце ясне,
На весь світ одно.
Чорна баба — нічка темна;
Із давніх-давен
Покриває все на світі,
Як погасне день.
4. ЩО ЦЕ? Річка.
5. ХРЕСТИКІВКА: липа, Львів, ропа, Канів, нива,
Дунай, куна. Букви на місці хрестиків дають:
Піп Іван.

Вислід льосування нагород за добрі розв'язки загадок із 12-го числа „Веселки” за грудень 1955 р. Правильні розв'язки прислали такі діти: Андрусяк Ярослав, Барановська Віра, Гудь Маруся і Юрко, Генрик-Березовський Степан, Дозорський Ярослав, Еліяшевська Христя, Жарська Анна, Кікта Христя, Козак Сяня, Мисішин Віра, Пшецька Леся, Постолок Ірина, Скробач Роксоляна, Тимків Ярема і Ярослав, 4-та класа Школи Українознавства в Дітройт-Схід.

У висліді льосування нагороду отримали: 4-та класа Школи Українознавства, Дітройт-Схід, Жарська Анна, Скробач Роксоляна.

На нагороду призначено історичне оповідання В. Бандурака „Козацька дитина”.

Розв'язки загадок, вміщених у січневому числі „Веселки”, присилати до кінця січня ц. р. Хто правильно розв'яже всі загадки, візьме участь у льосуванні нагород. Виказ учасників льосування й виграних нагород вмістимо в числі „Веселки” за лютий ц. р.

НАША ПОШТА

Діти, що зібрались на ім'янинах у Андрійка Шуля в Нью Йорку, склали на пресовий фонд „Веселки” два долари під гаслом: „Діти, починаймо збірку на крейдки для „Веселки”! З тієї нагоди написали вони такого листа до „Веселки”:

З недалеким Різдом Христовим бажаємо Тобі, „Веселко”, ще таких сто років, як цей, що минув. Ти ростеш чимраз більше й стаєш чимраз цікавішою. Може скоро й щічки червоні матимеш і станеш виблискувати всіма кольорами справжньої веселки. Ми дуже цього хотіли б! Бажаємо Тобі в Новому Році вирости так, щоб було хоч три дні що читати та оглядати. Подумай, тільки сім кольорів!

Може наш лист послужить прикладом для інших дітей, щоб пам'ятали про „Веселку” навіть під час забави.

Поздоровляємо Тебе: Андрійко Шуль, Ярослав Карпинський, Роман Никифорок, Юрій Рабій, Адя Вайдунік, Ю. Карпинський, Христя Прокоп, Кука Якимів, Богдар Ворох.

Відповідь Редакції:

Дорогі Діти!

Дякуємо за Ваші побажання з нагоди Різдва Христового й Нового Року та за Вашу пожертву на пресовий фонд „Веселки”. Ваша пожертва свідчить про те, що Ви вже в дитячому віці заправляєтеся до жертвенності на загальні цілі. Це гарно, що Ви завжди пам'ятаєте про свій журнал і думаєте про його розбудову. Ми також вживаємо заходів у тому напрямі, але це не така легка справа, як здавалося б. Навіть багаті американські журнали для дітей, що мають кільканадцять тисяч передплатників і читачів (напр., „Чілдрен Дайджест”), друкуються тільки двома кольорами, бо це незвичайно коштовна справа. Кошт видання „Веселки” окремим журналом, на кращому папері та двома кольорами становив би приблизно 15 тисяч доларів. Минулого року пожертви громадянства винесли коло десяти тисяч, а цього року не зібрано покищо й цієї суми.

Сподіваємося, що й інші діти підуть Вашим слідом і візьмуть участь у започаткованій Вами збірці „на крейдки для „Веселки”.

Бажаємо Вам Веселих Свят Різдва Христового й Щасливого Нового Року

Редакція „Веселки”

Авторів і видавців, які бажають, щоб їхні видання для дітей були обговорені у „Веселці”, в відділі „Що читати?”, просимо надсилати свої твори у двох примірниках на адресу Редакції „Веселки”.

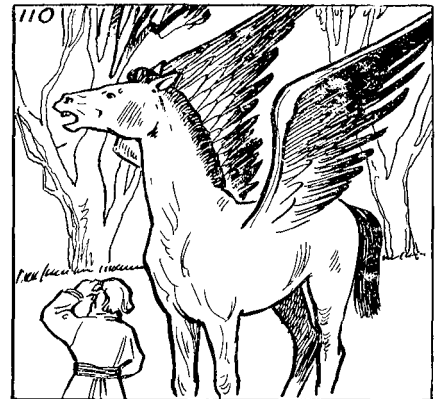
„ВЕСЕЛКА”, ілюстрований журнал для української дітвори, щомісячний додаток до щоденника „Свобода”. Виходить на початку кожного місяця. Адреса Редакції й Адміністрації: „SVOBODA”, Р. О. Box 346, Jersey City 3, N. J. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Редакція застерігає собі право виправляти матеріали. Передруки нових творів і репродукції ілюстрацій, вміщених у „Веселці”, тільки за попереднього згодою Редакційної Колегії. Заголовок і розділові заставки роботи П. Холодного і М. Бутовича.



VI ЧАСТИНА:
ПО ДОРОЗІ В КИЇВ



„Ой, лихо! Богатирів кінь так росте, так росте, що й в стайні не вміщається!..”



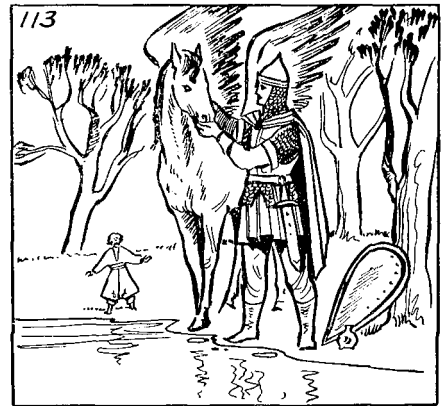
Дід дивом дивується: „Хтось іде, аж Чорний Ліс гуде!” А лошак господаря чує, рже...



„Добре, дїду, лошака доглядаш, але для мене він ще замалий”.



„Ось ми зараз допоможемо йому вирости. У мене є ще ковток старозїлля. Напувай коника, дїду!”



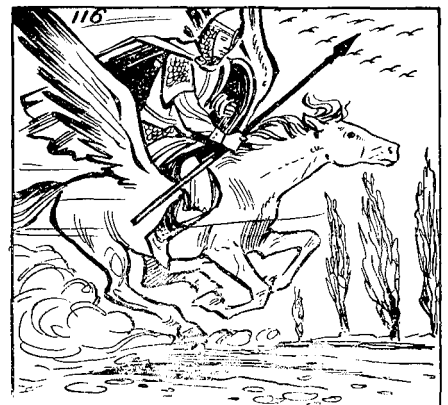
Напився лошак — і став до-рослим конем.



„Спасибї, дїду, що лошака до-глядав! Чим же тобі заплатити?” — „Викорчуй оцей лїс — засїю озиму пшеницю” — каже дїд.



Богута лїсом їде, мов траву, дерева кладе.



І поїхав Богута шляхом на Київ.

(Продовження буде)